ఆర్టికల్ 355 మరియు 365 పై హైకోర్టు కు ఉన్న అధికారాలు

ఎందుకు వార్తల్లో ఉంది?

రాజ్యాంగంలోని 355వ అధికరణను అమలు చేసేందుకు ఆదేశాలు జారీ చేసే అధికారం హైకోర్టులకు లేదని మద్రాసు హైకోర్టు తీర్పునిచ్చింది.

పిటిషన్:

తమిళనాడు మంత్రి సెంథిబాలాజీ సోదరుడి నివాసంలో ఆదాయపన్ను శాఖ అధికారులు సోదాలు జరపడంతో రాజ్యాంగ యంత్రాంగం కుదేలైందని రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేసింది.

మరింత వివరంగా:

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 (దాని రిట్ అధికార పరిధి) ప్రకారం ఒక హైకోర్టుకు, ఆర్టికల్ 355ని అమలు చేయమని కేంద్రానికి ఆదేశాలు జారీ చేసే అధికారం లేదు, ఇది రాష్ట్రాలను బాహ్య దురాక్రమణ మరియు అంతర్గత భంగం నుండి రక్షించే బాధ్యతను కేంద్రం ఆదేశిస్తుంది. ప్రతి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రాజ్యాంగ నిబంధనలకు లోబడి నడుస్తుంది.

మద్రాసు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఎస్.వి. గంగాపూర్వాలా మరియు జస్టిస్ పి.డి. కరూర్‌లోని మంత్రి వి.సెంథిల్‌బాలాజీ సోదరుడు వి.అశోక్‌కుమార్ నివాసంలో సోదాలు చేసేందుకు ప్రయత్నించిన సందర్భంగా ఆదాయపన్ను శాఖ అధికారులపై మూకుమ్మడి దాడి చేయడంతో రాజ్యాంగ యంత్రాంగం కుప్పకూలిపోయిందంటూ దాఖలైన రిట్ పిటిషన్‌ను కొట్టివేస్తూ ఆదికేశవులు తీర్పును వెలువరించారు.

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 355 US రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ IV(4) మరియు ఆస్ట్రేలియన్ రాజ్యాంగ చట్టంలోని సెక్షన్ 61 రెండింటి నుండి ప్రేరణ పొందినట్లు కనిపిస్తోంది, ఇది భాష అయినప్పటికీ రాజ్యాంగాన్ని "నిర్వహించడానికి" ఫెడరల్ ప్రభుత్వానికి అధికారం ఇస్తుంది. భారతీయ సందర్భానికి సంబంధించి మరింత స్పష్టంగా మరియు నిర్దిష్టంగా ఉండేలా మార్చబడింది. ముసాయిదా రాజ్యాంగంలో ఆర్టికల్ చాలా తరువాత ప్రవేశపెట్టబడింది.

దీనిని పరిచయం చేస్తున్నప్పుడు, అంతర్లీన సూత్రం మరియు ఉద్దేశ్యాన్ని B.R. ప్రాంతీయ వ్యవహారాల నిర్వహణలో కేంద్రం జోక్యం చేసుకోవాలంటే, అది రాజ్యాంగబద్ధమైన బాధ్యత అని ముసాయిదా కమిటీ ఛైర్మన్ అంబేద్కర్ సూచించారు. ప్రావిన్షియల్ ఫీల్డ్ యొక్క కేంద్రం "దండయాత్ర" అనేది "చట్టం ద్వారా అనధికారికంగా, ఏకపక్షంగా మరియు అనధికారికంగా దాడి చేయకూడదు" అని కూడా అతను నొక్కి చెప్పాడు.

అంతేకాకుండా, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 355 మరియు 356కి సంబంధించి ఎస్.ఆర్.బొమ్మాయి కేసు (1994) నుండి ప్రారంభమయ్యే వివిధ న్యాయపరమైన ప్రకటనలను ప్రస్తావిస్తూ, మొదటి డివిజన్ బెంచ్, సర్కారియా కమిషన్ నివేదిక కూడా మొత్తం శ్రేణి చర్యను వివరించింది.

Polity Study Material In Telugu For APPSC And TSPSC

ఆర్టికల్ 355 అంటే ఏమిటి?

- భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 355 భారతదేశంలోని ప్రతి రాష్ట్రాన్ని రక్షించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం ఇస్తుంది.
- బాహ్య దురాక్రమణ మరియు అంతర్గత అలజడుల నుండి ప్రతి రాష్ట్రాన్ని రక్షించడం మరియు ఈ రాజ్యాంగంలోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా ప్రతి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొనసాగేలా చూడటం యూనియన్ యొక్క కర్తవ్యం.
- ఇది రాజ్యాంగంలోని XVIII భాగంలో "అత్యవసర నిబంధనలు" పేరుతో ఒక నిబంధన.
- ప్రతి రాష్ట్రాన్ని బాహ్య మరియు అంతర్గత బెదిరింపుల నుండి రక్షించడం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తప్పనిసరి బాధ్యత.
- ప్రస్తుతం ఉన్న అపూర్వమైన దహన పరిస్థితుల దృష్ట్యా, పరిస్థితిని నియంత్రించే ప్రయత్నంలో కేంద్రం రాష్ట్రంలో ఆర్టికల్ 355 ను విధించిందని విశ్వసనీయ వర్గాల సమాచారం.

ఆర్టికల్ 356 అంటే ఏమిటి?

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 356 ప్రకారం, ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రాజ్యాంగ నిబంధనల ప్రకారం పనిచేయలేకపోతే, కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర యంత్రాంగాన్ని నేరుగా నియంత్రించవచ్చు.

ఆర్టికల్ 355 vs ఆర్టికల్ 356

- ఆర్టికల్ 356: ఒక రాష్ట్రంలో రాజ్యాంగ యంత్రాంగం వైఫల్యం లేదా విచ్ఛిన్నం అయినప్పుడు రాష్ట్రంలో రాష్ట్రపతి పాలన విధించడానికి ఇది రాష్ట్రపతికి అధికారం ఇస్తుంది.
- ఆర్టికల్ 355: రాష్ట్రం యొక్క లా అండ్ ఆర్డర్ (స్టేట్ సబ్జెక్ట్) మాత్రమే కేంద్రం అధికార పరిధిలోకి తీసుకోబడుతుంది (కాలవ్యవధి రాజ్యాంగంలో పేర్కొనబడలేదు).

APPSC/TSPSC Sure shot Selection Group

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 356 "రాష్ట్రంలో రాజ్యాంగ యంత్రాంగం విఫలమైతే నిబంధనలు" | హైకోర్టు అధికారాలు

బాహ్య దురాక్రమణ మరియు అంతర్గత భంగం నుండి రాష్ట్రాలను రక్షించడానికి యూనియన్ యొక్క విధి మరియు రాష్ట్రంలో రాజ్యాంగ యంత్రాంగం విఫలమైతే నిబంధనలు 1949 భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 355 మరియు 356 క్రింద నిర్వచించబడ్డాయి.

- రాష్ట్ర గవర్నరు నుండి లేదా మరేదైనా నివేదిక అందుకున్న తరువాత, ఈ రాజ్యాంగంలోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కొనసాగించలేని పరిస్థితి తలెత్తిందని రాష్ట్రపతి సంతృప్తి చెందితే, రాష్ట్రపతి ప్రకటన చేయవచ్చు.
- రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క అన్ని లేదా ఏదైనా విధులను మరియు రాష్ట్ర శాసనసభ కాకుండా రాష్ట్రంలో గవర్నరు లేదా ఏదైనా సంస్థ లేదా అథారిటీకి ఉన్న లేదా అమలు చేసే అన్ని లేదా ఏదైనా అధికారాలను తనంతట తానుగా భావించాలి;
- రాష్ట్ర శాసనసభ అధికారాలు పార్లమెంటు అధికారం ద్వారా లేదా దాని క్రింద అమలు చేయబడతాయని ప్రకటించడం;
- రాష్ట్రంలోని ఏదైనా సంస్థ లేదా అధికారానికి సంబంధించిన ఈ రాజ్యాంగంలోని ఏవైనా నిబంధనల అమలును పూర్తిగా లేదా పాక్షికంగా నిలిపివేసే నిబంధనలతో సహా డిక్లరేషన్ యొక్క లక్ష్యాలను అమలు చేయడానికి అవసరమైన లేదా వాంఛనీయమని అధ్యక్షుడికి అనిపించే అటువంటి యాదృచ్ఛిక మరియు పర్యవసాన నిబంధనలను రూపొందించండి.
- **హైకోర్టు కు ఉన్న అధికారాలు** : హైకోర్టుకు సంక్రమించిన లేదా అమలు చేయదగిన ఏవైనా అధికారాలను రాష్ట్రపతి తనకు అప్పగించడానికి లేదా హైకోర్టులకు సంబంధించిన ఈ రాజ్యాంగంలోని ఏదైనా నిబంధన అమలును పూర్తిగా లేదా పాక్షికంగా నిలిపివేయడానికి ఈ క్లాజులోని ఏదీ అధికారం ఇవ్వదు.
- అటువంటి ఏదైనా డిక్లరేషన్ ను రద్దు చేయవచ్చు లేదా తదుపరి డిక్లరేషన్ ద్వారా మార్చవచ్చు.
- ఈ ఆర్టికల్ క్రింద జారీ చేయబడిన ప్రతి ప్రకటన మునుపటి ప్రకటనను రద్దు చేసే ప్రకటన అయితే, ఆ వ్యవధి ముగిసేలోపు పార్లమెంటు ఉభయ సభల తీర్మానాల ద్వారా ఆమోదించబడితే తప్ప, రెండు నెలల గడువు ముగిసిన తర్వాత పనిచేయడం ఆగిపోతుంది.

- అలా ఆమోదించబడిన డిక్లరేషన్ రద్దు చేయబడకపోతే, డిక్లరేషన్ జారీ చేసిన తేదీ నుండి ఆరు నెలల కాలపరిమితి ముగిసిన తరువాత పనిచేయడం ఆపివేయబడుతుంది: అటువంటి డిక్లరేషన్ అమలులో కొనసాగడాన్ని ఆమోదించే తీర్మానాన్ని పార్లమెంటు ఉభయ సభలు ఆమోదించినట్లయితే, డిక్లరేషన్ రద్దు చేయబడకపోతే, ఈ క్లాజు ప్రకారం ఇది పని నిలిపివేసిన తేదీ నుండి మరో ఆరు నెలల పాటు అమలులో ఉంటుంది, కాని అటువంటి డిక్లరేషన్ ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ మూడు సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ కాలం అమలులో ఉండదు:
- క్లాజ్ (4)లో ఏదైనా ఉన్నప్పటికీ, క్లాజ్ (3) కింద ఆమోదించబడిన డిక్లరేషన్ అమలులో కొనసాగడానికి సంబంధించిన ఒక తీర్మానాన్ని అటువంటి డిక్లరేషన్ జారీ చేసిన తేదీ నుండి ఒక సంవత్సరం గడువుకు మించి ఏ కాలానికి అయినా పార్లమెంటు ఉభయ సభలు ఆమోదించవు-
- ఎమర్జెన్సీ ప్రకటన యావత్ భారతదేశంలో లేదా మొత్తంగా లేదా రాష్ట్రంలోని ఏ ప్రాంతంలోనైనా, అటువంటి తీర్మానాన్ని ఆమోదించే సమయంలో అమలులో ఉంది.
- సంబంధిత రాష్ట్ర శాసనసభకు సాధారణ ఎన్నికలు నిర్వహించడంలో ఉన్న ఇబ్బందుల కారణంగా అటువంటి తీర్మానంలో పేర్కొన్న కాలంలో క్లాజ్ (3) కింద ఆమోదించిన డిక్లరేషన్ అమలులో కొనసాగడం అవసరమని ఎన్నికల సంఘం ధృవీకరించింది:
- పంజాబ్ రాష్ట్రానికి సంబంధించి 1985 అక్టోబర్ 6వ తేదీన క్లాజ్ (1) కింద జారీ చేసిన డిక్లరేషన్ విషయంలో, ఈ క్లాజులోని ప్రస్తావన "రెండు సంవత్సరాల గడువు దాటిన ఏదైనా కాలం" అని పేర్కొనబడింది.

హైకోర్టు తీర్పు

- తమిళనాడులో ఒక గుంపు ఐటి అధికారులపై దాడి చేయడం వల్ల రాజ్యాంగ యంత్రాంగం విచ్ఛిన్నమైందని పేర్కొన్న రిట్ పిటిషన్‌ను కొట్టివేస్తూ మద్రాస్ హెచ్‌సి ఈ తీర్పును ఆమోదించింది.
- ఆర్టికల్ 355 US మరియు ఆస్ట్రేలియన్ రాజ్యాంగం రెండింటి నుండి ప్రేరణ పొందిందని HC పేర్కొంది.
- రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎటువంటి నిర్దిష్ట అభ్యర్థన చేయనప్పటికీ, ఆర్టికల్ 355 యొక్క పరిధి యూనియన్ అన్ని సహాయాన్ని అందించడానికి వీలు కల్పిస్తుంది.
- ఆర్టికల్ 355 పరిధిలో IT అధికారులు గుంపులుగా ఉన్న సంఘటన అంతరాయం కలగదు.

మరింత చదవండి:	
తాజా ఉద్యోగ ప్రకటనలు	ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి
ఉచిత స్టడీ మెటీరియల్ (APPSC, TSPSC)	ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి
ఉచిత మాక్ టెస్టులు	ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి